

LÄNSSTYRELSEN I
NORRBOTTENS LÄN

BESLUT

 Riksentikvarieämbetet	2002-06-07
Ink. 2002-09-11	
Dar _____	

26/16 1 (3)
E 24 16 J-02
221-10460-93
INSKRIVNINGSMYNDIGHETEN
SKELLEFTÅ 2
Ink 2002-09-10
Nr...../.....

Laga kraft 2002-07-19

LÄNSSTYRELSEN I NORRBOTTENS LÄN
971 86 LULEÅ

Byggnadsminnesförklaring av torpet Granberget, Allmänningskogen S:1, Arvidsjaurs kommun

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 3 kap 1 § kulturminneslagen torpet Granberget, Allmänningskogen S:1, Arvidsjaurs kommun, för byggnadsminne. I byggnadsminnet ingår bostadshus (1), härbre (2), avträde (3), vedbod (4), ladugård (5), äldre bostadshus med lider (6), smedja (7), sommarladugård (8) och jordkällare (9), som markerats med nummer på bilagda karta.

Länsstyrelsen beslutar i enlighet med 3 kap 2 § nämnda lag att det område som markerats på kartan ska utgöra byggnadsminnets skyddsområde.

Skyddsbestämmelser

Länsstyrelsen meddelar i enlighet med 3 kap 2 § kulturminneslagen följande skyddsbestämmelser för byggnadsminnet:

1. Byggnaderna får inte rivras eller flyttas.
2. Byggnaderna får inte till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras. Ingrepp får inte göras i byggnadernas stomme.
3. Byggnadernas planlösningar får inte förändras. Ingrepp i fast inredning i byggnaderna får inte göras. Till fast inredning hör bl a vägg- och takpaneler, taklister, golv och golvlister, dörrar, dörr- och fönsterfoder, trappor, spisar samt fasta bänkar, spiltor och båsar.
4. Byggnaderna ska underhållas så att de inte förfaller. Vård- och underhållsarbeten ska utföras med material och metoder som är anpassade till byggnadernas egenart och på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar.
5. Skyddsområdet får inte ytterligare bebyggas eller på annat sätt förändras. Området ska hållas i ett sådant skick att byggnadsminnets utseende och karaktär inte försvakas.

Om det finns särskilda skäl att ändra byggnadsminnet i strid mot skyddsbestämmelserna ska ansökan om tillstånd för detta inges till länsstyrelsen i Norrbottens län, som enligt 3 kap 14 § kulturminneslagen får lämna tillstånd till ändringen.

Länsstyrelsen lämnar råd och anvisningar inför vård och underhåll av byggnaderna och skyddsområdet.

Redogörelse för ärendet

Arvidsjaurs hembygdsförening (tidigare Arvidsjaurs sockens Fornminnesförening) har den 26 maj 1993 väckt frågan om byggnadsminnesförklaring av torpet Granberget. Underrättelse härom har skett genom skrivelse till Lantmäterimyndigheten, fastighetsregistret, den 23 november 1995.

Bedömning av kulturhistoriskt värde och förslag på skyddsbestämmelser har upprättats av Norrbottens museum (dnr 2402/95).

och Arvidsjaurs Allmäningsförvaltning, byggnadernas respektive markens ägare, har den 15 januari 2002 respektive den 17 april 2002 godtagit en byggnadsminnesförklaring samt de upprättade skyddsbestämmelserna.

Arvidsjaurs kommun och Arvidsjaurs hembygdsförening, som arrenderar anläggningen, har den 15 mars 2002 respektive den 23 januari 2002, tillstyrkt byggnadsminnesförklaringen.

Riksantikvarieämbetet har den 10 december 2001 konstaterat att en byggnadsminnesförklaring av torpet Granberget är motiverad.

Skäl för länsstyrelsens beslut

Granberget är ett ovanligt väl bevarat torp och ett gott exempel på Norrbottens småbruk och ärjemarkskultur. Granbergets läge i söderlid möjliggjorde åkerodling, de omgivande myrmarkerna gav foder till kreaturen och i skogar och sjöar fanns vilt och fisk som gav ett välbehövligt tillskott till hushållets ekonomi. Med sina hävdade marker och omfattande byggnadsbestånd berättar Granberget om människors livsvillkor och arbete vid en tid då naturhushållning och knappa resurser präglade tillvaron. Granberget har därför ett mycket högt samhälls- och socialhistoriskt värde.

Granbergets välbevarade byggnader – bostadshus, ladugård och andra ekonomibyggnader – är tillkomna under ca 80 års brukningstid. Husen byggdes, och byggdes om, av brukaren själv när behovet uppstod och ekonomin medgav. Vid en sentida upprustning, då bl a den raserade smedjan återuppbyggdes, lades stor vikt vid att dokumentera och rekonstruera den äldre byggnadstekniken. Samtliga byggnader har därför ett stort byggnadshistoriskt och miljöskapande värde.

Länsstyrelsen anser att torpet Granberget har ett kulturhistoriskt värde som väl motive-
rar en byggnadsminnesförklaring.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas till länsrätten. I bilagan finns närmare upplysningar om hur man gör.

De som deltagit i beslutet

Beslut i detta ärende har fattats av länsstyrelsens styrelse efter föredragning av antikvarie Britta Wännström. I beslutet deltog landshövding Kari Marklund samt ledamöterna Bengt Ek, Staffan Ohlsson, Bengt Hurtig, Hans Swedell, Eleonor Klockare, Kenneth Backgård, Karin Åström, Stefan Tornberg, Bernhard Winsa, Kent Ögren, Kurt Juntti och Disa Ådemo.

I den slutliga utformningen av beslutet har även chefsjuristen Gustav Bjelle, länsantikvarien Lena Lagerstam och sektorchefen Jan Olov Westerberg deltagit.

Kari Marklund
landshövding

Britta Wännström
antikvarie

Bilagor:

Karta
Flygfoto
Hur man överklagar

Kopia till:

Arvidsjaurns Allmäningsförvaltning, Gamla Landsvägen 5, 933 33 ARVIDSJAUR

Arvidsjaurns kommun, 933 81 ARVIDSJAUR

Riksantikvarieämbetet, Kulturmiljöavdelningen, Box 5405, 114 84 STOCKHOLM

Norrbottens museum, Box 266, 971 08 LULEÅ

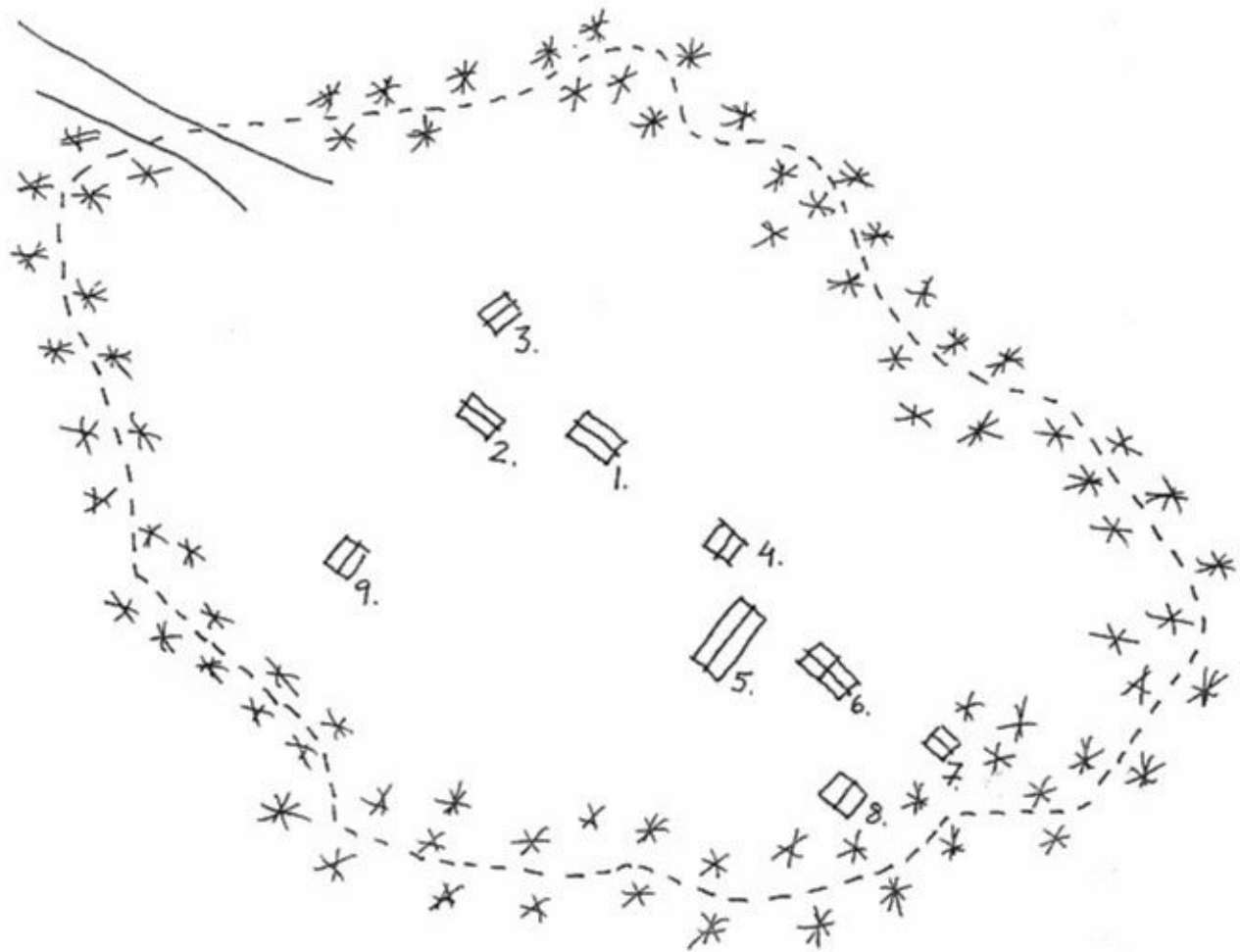
Lantmäterimyndigheten, Fastighetsregistret, Box 847, 971 26 LULEÅ

samt (efter att beslutet vunnit laga kraft)

Inskrivningsmyndigheten vid Skellefteå tingsrätt, Box 398, 931 24 SKELLEFTEÅ

Granberget, Allmänningskogen S:1, Arvidsjaurs kommun

1. Bostadshus
2. Härbre
3. Avträde
4. Vedbod
5. Ladugård

6. Gamla bostaden med lider
 7. Smedja
 8. Sommarladugård
 9. Jordkällare
- = Gräns för skyddsområdet

Granberget, Allmänningsskogen S:1, Arvidsjaur kommun

100 0 100 200 Meters

Gräns för byggnadsminnets skyddsområde.
Omfattar 3,49 ha.

Skala 1:2500